
Notat

Til: Programstyret for nordisk ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Kopi til: Instituttleder Johan Myking, programstyreleder Torodd Kinn, studieleder Lise Kristiansen, undervisningskoordinatorene Thorsteinn Indridason og Eirik Vassenden, studiekonsulent Vegard Sørhus

Fra: Professor John Brumo, NTNU.

Signatur:

Programsensorrapport for bachelorstudiet i nordisk og masterstudiet i nordisk

Bakgrunn for rapporten:

Rapporten omfatter Bachelorstudiet i nordisk og Masterstudiet i nordisk. Rapporten tar utgangspunkt i «Retningslinjer for programsensor ved Universitetet i Bergen» (fra *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia*, 2010) samt avtale mellom LLE og undertegnede om programsensors oppgaver. Rapporten gjelder for året 2015.

Hva rapporten er basert på:

- Studieplaner og emneevalueringer på nett (Kvalitetsbasen)
- e-post og møte med ansatte i administrasjonen
- møte med fagkoordinatorene
- møte med tre studentrepresentanter (fra Fagutvalget og Programstyret)

Programsensor har stor velvillighet fra alle involverte og fått tilgang til alle relevante dokumenter.

Om mål for bachelor- og masterstudiene i nordisk:

LLE har fastsatt mål på programnivå (bachelor og master) og på emnenivå som er i tråd med kravene til læringsutbytteformuleringer i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. De vitenskapelige ansatte har i stor grad vært delaktige i å formulere læringsmålene, både på enkeltemnene og på programnivå.

Postadresse 7491 Trondheim	Org.nr. 974 767 880 E-post: anne.brit.vigen@hf.ntnu.no http://www.hf.ntnu.no/nor	Besøksadresse Bygg 3, nivå 5 Dragvoll 7049 Trondheim	Telefon + 47 73 59 64 25 Telefaks + 47 73 59 64 11	Professor John Brumo Tlf: + 47 99002889
--------------------------------------	--	--	---	--

Emnebeskrivelsene på nett (som i de fleste tilfeller er hovedkilden til studentenes kunnskap om emnene) er godt gjennomarbeidet og lett forståelig. Mål, arbeidskrav, undervisning, forkunnskaper, vurderingsformer etc. er tydelig og godt formulert. Det er en rimelig god sammenheng mellom målene på programnivå og på emnenivå.

Det fremgår av samtaler med fagkoordinatorene at beskrivelsene av læringsmål stort sett har festet seg som styringsinstrumenter. Innføringen av kvalifikasjonsrammeverket forutsetter en slik aktiv bruk: Læringsmålene kan brukes som rettesnor for planlegging og gjennomføring, samt være utgangspunkt for eksamen i emnet.

Om studienes oppbygning:

Nordisk-studiene på bachelornivå ved UiB har en klar og systematisk oppbygning. Nytt i 2015 er at Nordisk-studiene nå er organisert som tre ulike bachelor-programmer: Nordisk språk og litteratur, Norsk som andrespråk og Norrøn filologi. Et nytt innføringsemne NoLiSp100 er felles for de tre programmene. I forhold til tidligere, hvor studiene var organisert som studieretninger, gir dette større muligheter til profilering og utvikling av mer selvstendige studiemiljøer og bygging av en tydeligere faglig identitet.

På masternivå preges studiene av et bredt emnetilbud og stor valgfrihet for studentene. Denne muligheten til spesialisering er, som for bachelornivået, en styrke for å bygge studentenes faglige identitet og mulighet for spesialisering.

Det har blitt foretatt positive endringer i Prosjektforberedende emne på masternivå. Det er nå blitt delt i to (10+5 stp) og samsvarer bedre med det faglige innholdet og arbeidsinnsatsen. Nytt i emnet No102 er at det studentene nå skal skrive to obligatoriske oppgaver (mot tidligere en). Dette må sies å være en svært positiv endring som vi bidra til mer skrivetrening i studiet.

Instituttet forsøker å informere og legge til rette for internasjonalisering, bl.a. ved på peke på utvekslingsprogrammer (eks. NorLiks og NordPlus), hvilke semester i studiet som egner seg for utreise, arrangere eget møte om utveksling og ha informasjon på MinSide. Også studentene oppfatter dette som et reelt tilbud de har mulighet til å benytte seg av.

Om gjennomføring og vurdering

Gjennomføringsgraden på bachelornivået i nordisk ligger i følge DBH på rundt 80%, dvs. rundt 80% av de planlagte eksamenene i studentenes utdanningsplaner er gjennomført. I en HF-sammenheng er dette en nokså normal gjennomføringsstatistikk. Dersom man vurderer forholdet mellom alle eksamensoppmeldte på 100-nivået og de som til slutt gjennomfører eksamen, ligger dette derimot bare på 60-70%. Det er altså en relativt stor avstand mellom eksamensmelding og avleggelse av eksamen. Det er ikke lett å finne en klar årsak til dette, og det er grunn til å gjøre en grundigere undersøkelse for å finne svar. Fagmiljøet forteller også at det er et vesentlig færre antall studenter som følger undervisningen enn det er eksemensmeldte. Dette kan tyde på at mange studenter tidlig at bestemt seg for ikke å avlegge eksamen, eller at studentene ikke

opplever undervisningen som nødvendig eller relevant nok. I 2016 vil det bli igangsatt automatisk utskrivning av vitnemål på HF og det er grunn til å tro at dette vil bidra positivt på gjennomføringsstatistikken når det gjelder fullføring av grader.

Undervisningsvolumet (dvs. tilbudet av forelesninger, gruppetimer etc.) synes å være på linje med det som blir gitt ved andre humanistiske studier ved universiteter i Norge, dvs. om lag 13 uker med to dobbelttimer pr uke + en dobbelttime gruppeundervisning pr. uke for hvert 15-poengsemne.

Vurdering skjer i ulike og velkjente former (muntlig prøve, skriftlig «skoleeksamen» og semesteroppgave+muntlig). I de fleste tilfeller benyttes to sensorer, oftest med en ekstern. Dette må sies å være en særlig god sikring av vurderingsprosedyrene: Siden to sensorer ikke lenger er et formelt krav på vanlige eksamener i Universitetsloven, benytter de fleste universitetene bare en sensor, særlig på lavere grad. Sammenlignet med praksisen ved andre norske universitet har Nordisk-studiet altså en særlig god kvalitetssikring av eksamen. Studentene opplever en rimelig god sammenheng mellom emnenes vurderingsform og aktiviteten underveis i studiet. For eksempel har det i emner med muntlig eksamen blitt gjennomført en "prøve-muntlig" i de organiserte kollokviene, slik at studentene får anledning til å forberede seg til eksamen.

I 2015 har det blitt gjennomført forsøk med "flipped classroom" i deler av litteraturundervisningen. Resultatene har vært blandet, trolig fordi dette har vært nytt for både faglærer og studenter. Forsøker viser likevel en vilje til å forsøke nye undervisningsformer og det vil være svært bra om det gjennomføres flere slike tiltak. Erfaringene med digital eksamen er stort sett gode: At studentene får bruke PC på eksamen skaper en bedre sammenheng mellom studiene og vurderingsformen. Om dette gir seg utslag i bedre prestasjoner på eksamen, er likevel for tidlig å si. Studentene er uansett positive til denne omleggingen fordi det blir lettere å redigere i dokumentet på eksamen.

Om kvalitetssikringssystemet ved studiene

Det er utarbeidet et eget skriv ved instituttet med lettfattelige retningslinjer for emneevaluering. Rutinene er beskrevet i "Retningslinjer for evaluering av studietilbud og undervisningstiltak ved LLE" (vedtatt i Utvalg for undervisning og internasjonalisering 27.05.2013). Det er også utarbeidet en egen brosjyre for studentene, "Kva er opp og ned ved LLE?", som gir god oversikt over ansvarsforhold, forkortelser og andre begreper som nye studenter kan komme til å møte i studietiden. Det er også utarbeidet et informasjonsskriv som viser faglærerne hvordan studieplanendringer kan bli gjennomført, med datoer, ansvarsforhold etc, dvs. et slags årshjul for studiesaker.

I utgangspunktet skal alle emner evalueres minst en gang hvert tredje år. Studieleder sender ut påminnelse til fagkoordinatorerne og fagmiljøene om evalueringsrutiner. Fagkoordinator har ansvar for å koordinere i fagmiljøet hvilke emner som skal evalueres. Emneansvarlige har ansvar for å kontakte studieadm. for administrativ støtte dersom de ønsker det, for eksempel hjelp til gjennomføring av nettbaserte undersøkelser. Evalueringsrapportene skal også bli lagt ut på UiBs

kvalitetsbase (<https://kvalitetsbasen.app.uib.no>), slik at nye faglærere, studenter og andre kan gjøre seg kjent med dem.

Et blick på kvalitetsbasen ved utgangen av 2015 viser at 21 av 29 emnerapporter fra LLE er knyttet til nordisk-studiene, noe som tyder på at nordisk-studiene gjennomfører emneevalueringer i langt større grad enn andre studier ved LLE. Kvaliteten på rapportene varierer selvsagt, fra dem som bare oppsummerer fakta om til de som perspektiverer eksamensresultatet og gir råd om neste gangs gjennomføring av emnet. I språkseksjonen har emnerapportene ikke bare blitt "sendt oppover", men blitt drøftet i fellesskap, noe som er tegn på en god kvalitetskultur ved instituttet.

Samtaler med studenter og fagmiljøet ved LLE tyder også på det foregår mer evaluering og dialog mellom foreleser og studenter enn det som dokumenteres gjennom kvalitetssikringssystemet. Studentene oppfatter det som lett å komme med tilbakemeldinger og forslag til forbedringer, og fagkoordinatorerne forteller at de ønsker å ha en dialog med studentene underveis i undervisningsforløpet. Også LLEs studieadministrasjon gir uttrykk for at Nordisk-studiet har god kontroll på kvalitetsarbeidet.

Studiemiljø:

Studentene oppfatter generelt studiekvaliteten som god. Det er variasjon i undervisningen, og de opplever at forelesere/undervisere er genuint opptatt av at studentene skal lære. Riktignok kan ulike forelesere ha ulik undervisningsform og varierende kunnskaper om studentenes forkunnskaper. Dette skyldes trolig for liten kommunikasjon mellom faglærerne. Kollokvier og seminarer fungerer svært bra. De opplever at instituttet gjennomfører evalueringer på en god måte. Emnerapportene blir drøftet i programstyret, men eventuelle endringer gjennomføres ikke særlig raskt. Studentene oppfatter likevel studiemiljøet som generelt godt. Ikke minst bidrar nærheten mellom masterlesesal og fagmiljø til en naturlig og nær kontakt mellom studenter og ansatte. Studentene bidrar også selv til studiemiljøet gjennom et aktivt fagutvalg med arrangementer som "faglunsj", "fagkritisk dag", fagfest etc.

Den nasjonale studenttilfredshet-databasen Studiebarometeret.no har ikke resultater for nordisk-studiene ved UiB på grunn av for liten svarprosent. Dette er uheldig fordi Studiebarometeret er en mulighet til nasjonal sammenligning mellom studiesteder. Også Kunnskapsdepartementet vil legge større vekt på Studiebarometeret i årene fremover, blant annet som indikator på studentenes tidsbruk i studiet. Det er grunn til å tro at nordisk-studiene ved UiB vil komme godt ut av en slik sammenligning og LLE bør derfor oppmuntre flere studenter til å delta i undersøkelsen.

Oppsummering og anbefalinger.

Generelt sett fremstår kvaliteten på bachelorstudiet i nordisk og masterstudiet i nordisk ved UiB som svært god. Studentene uttrykker en generell tilfredshet med studiene. Det er tydelige

strukturer og progresjon i studiene, variasjon i undervisningsformene og en god dialog mellom studenter og ansatte. Ved nordisk-studiene tas kvalitetsarbeidet alvorlig. LLE og fagmiljøet anbefales å fortsette utviklingen av studiene gjennom bruk av nye lærings- og vurderingsformer, og være særlig oppmerksomme på studentenes gjennomføring av studieprogrammene.

Med hilsen

John Brumo
Programsensor